

056x 7 E

Interview met J.H. Folman. Van Bronhorststraat 29 te Bemmeloort (geboren 25 maart 1917), in 1940 dpl. EId, bij 3e sectie van I-III-8 R.I.

Afgenomen door H. Amersfoort en P.M.J. de Koster. Sectie Militaire Geschiedenis L&S, in Bemmeloort op 15 mei 1970.

Ik ben in 1937 voor mijn nummer opgenomen in de Willemskazerne te Arnhem voor een eerste oefening van 5½ maand. Ik ben niet meer op herhalingsoefening geweest vóór de algemene mobilisatie, eind augustus 1939.

Tijdens de mobilisatietijd hebben we aanvankelijk zelf de stelling aangelegd. Daarna werden buroerwerklieden inezet. Voor onze stelling lag nog een tankoricht. In deze periode heerste er een goede sfeer in de groep. Er waren geen personen die negatief opvielen. Van oorlog hadden wij op dat moment nog geen voorstelling.

Vrijdag 10 mei was een rustige dag, waarop we ook nog warm eten kregen, namelijk capucijners en spek. De verminderingen waren slecht en er kwamen daardoor nauwelijks berichten door. Ik kan me niet precies herinneren hoe de opstelling in de stelling was. Ik stond zelf ergens in het midden. Kasimo stond in ieder geval links van mij. Vanaf de ingang/uitgang stond eerst Van der Linden (lichte mitrailleur). Deze uitgang/ingang was, gezien van achter de stelling, rechts gelegen. In de stelling lagen o.a. Kasimo, Van der Linden, Michelbrink, Spruinkelhorst, Jansen, Van Ledden, Norde en Riggeling.

De opdracht van Blom was om tot de laatste man vol te houden. Tijdens de gevechten heb ik geen Duitsers direct vóór de stelling gezien. Op grotere afstand voor de stellingen lagen prikkeldraadversperingen. Daar zagen wij dat Duitsers poogden deze door te knippen. Ik heb niet gezien dat Michelbrink de witte vlag van de naburige stelling (zwarte mitrailleurs) afhaalde, maar later wel daarover gehoord. Tegen het einde van het gevecht werd ons door het vuur duidelijk, dat de Duitsers achter de stelling waren. De hooggaard achter onze stelling bleek een bruikbare dekking te zijn voor hen.

In de slotfase maakten we gebruik van handgranaten. Eekelen van ons gooiden ze naar de Duitsers achter de stelling. Blom liep heen en weer om bevelen te geven en Riggeling was zeer opgewonden. Zijn gedrag maakte ons bang. Wij dachten dat hij misschien in het wilde weg op ons zou gaan schieten. De geweren

gingen overigens steeds slechter functioneren, als gevolg van het rondspattende zand. Tevens raakte de munitie op.

Het einde van de gevechten kwam toen de Duitsers in de stelling sprongen. Zij schreeuwden 'Heraus', en dreven ons naar de uitgang. Het geweer heb ik in de stelling laten liggen. Ik weet niet of iedereen zijn geweer in de stelling liet liggen. Wel weet ik dat iemand een witte vlag in onze stelling omhoog stak, wie dat was weet ik niet meer.

Ook weet ik niet meer in welke volgorde we naar buiten zijn gelopen. Zeker ben ik van het feit, dat ik bij de uitgang meteen over twee lijken moest stappen. Ik kon deze personen niet herkennen, later bleken dit Michielbrink en Riggeling te zijn. De directe aanleiding voor het neerschieten ken ik niet, de situatie was chaotisch; er werd nog geschoten en geschreeuwd tijdens de overgave. Ik vind het dan ook ongeloofwaardig, dat Michielbrink een voornamswisseling met een Duitser heeft gehad en dat Kasing die heeft kunnen horen, zoals hij vertelt.

Zelf heb ik het geluk gehad, dat toen ik uit de stelling kwam een Duits officier riep "Wacht schiessen", tijdens een paar seconden durende stilte. Toen we allemaal buiten stonden moesten we onze jassen uittrekken, daarin zat onder meer mijn portefeuille. Na oogcontact met een Duitser kon ik de portefeuille snel in mijn broek steken. In de stelling naast de onze, waar de witte vlag door Michielbrink was weggehaald, zat niemand meer. De Duitsers hebben mij in ieder geval nooit gedreigd met doodschieten, hoewel hun behandeling ruw was. Bij het wegvoeren van ons als krijsgesvangenen, duwden zij ons hard. Tevens moesten we anderhalf uur met de handen omhoog lopen. We werden weggevoerd richting Wageningen weg. Na de nacht in een grote villa te hebben doorgebracht, werden we 's morgens (± 4 uur) naar de Coehoornkazerne in Arnhem gebracht. De behandeling werd beter toen we door Wehrmacht-troepen werden overgenomen. Later gingen we via Fort Westervoort naar Soest (D.D.) en vandaar naar Neubrandenburg. In juli kwamen we terug naar huis. In deze kampen werden we, in tegenstelling tot de Polen, niet slecht behandeld.

Riggeling was tijdens het gevecht al opgewonden, wat iedereen angstig maakte. Bism was een goede sergeant-majoor en

Migchelbrink was, zoals ik, een rustige man, die zich niet opvallend gedroeg in onze groep.

De blz. 218 uit Uw boek *Mei 1940* die U mij voorleest is een correcte weergave van de gebeurtenissen. Echter het weghalen van de witte vlag door Migchelbrink heb ik niet gezien, wel later gehoord. Eveneens kan ik geen uitspraak doen betreffende het schieten door Migchelbrink. Dit heb ik niet gezien, daar ik nog in de stelling was. Tevens heb ik niks gemerkt van een lynchstemming bij de Duitsers, al sluit ik niet uit dat zij anderen uit onze groep wel hebben bedreigd.

Gezien: J.H. Polman
Bemmel

handtekening:
J.H. Polman
datum: 12 juni